

Visto o expediente RSCTG 253/2026, a instrutora do procedemento formula a seguinte proposta de resolución para a súa aprobación, se procede, pola Comisión da Transparencia.

Asunto: Reclamación en materia de acceso á información pública

Núm. Expediente: RSCTG 253/2026

Interesado:

Organismo: Deputación Provincial de Ourense

ANTECEDENTES

Primeiro. O 30.4.2026 o reclamante interpuxo ante a Comisión da Transparencia de Galicia unha reclamación, ao amparo do disposto na disposición adicional quinta da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno, contra a resposta expresa remitida pola Deputación de Ourense, con data do 29.4.2026, respecto da solicitude de acceso a información pública instada con data do 22.4.2026.

Segundo refire, na súa solicitude instou o acceso á información que se indica de seguido:

- Prego de prescricións técnicas e contrato de licitación da obra coa empresa na estrada OU-0209.
- Identificación do técnico responsable da recepción das obras.
- Certificado de fin de obra e da última execución de pintado do vial.
- Procedementos para resarcir danos en vehículo privado.

Na documental do expediente consta a solicitude de acceso presentada polo interesado ante a Deputación de Ourense.

Segundo. Con data do 11.5.2026 a Presidencia da Deputación de Ourense remitiu un escrito ao interesado no que lle informa sobre a posta a disposición do expediente solicitado para os efectos de que poida consultalo en horario de oficina. Para poder fixar a data e a hora da consulta, facilítanse os datos de contacto pertinentes (número telefónico e enderezo de correo electrónico).

Terceiro. Na documental do expediente constan dúas dilixencias da Deputación de Ourense nas que se fai constar por unha banda que, facilitado o acceso ao expediente ao interesado, este non compareceu nin presentou ningunha solicitude de modificación de cita, ampliación de prazo ou novo sinalamento; por outra banda, dáse conta do carácter abusivo da solicitude, dado o contexto no que esta se produce (elevado número de solicitudes de acceso de diversa índole presentadas ante o mesmo órgano administrativo nun breve período de tempo).

FUNDAMENTOS XURÍDICOS

Primeiro. Competencia

O artigo 24.1 da Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno (en diante, LTAIP), de carácter básico na súa práctica totalidade, establece que contra toda resolución expresa ou presunta en materia de acceso á información, poderá interpoñerse unha reclamación ante o Consejo de Transparencia y Buen Gobierno, con carácter potestativo e con carácter previo á súa impugnación en vía contencioso-administrativa.

Pola súa banda, o artigo 28 da Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno (en diante, LTBG), establece que contra toda resolución expresa ou presunta en materia de acceso á información pública, poderá interpoñerse unha reclamación ante a Comisión da Transparencia, correspondendo a este órgano a súa resolución, de acordo co disposto no artigo 33 da mesma lei.

Ademais, a disposición adicional quinta da LTBG, tamén atribúe á Comisión da Transparencia de Galicia a resolución das reclamacións en materia de acceso á información pública, no suposto de resolucións ditadas polas entidades locais de Galicia.

Segundo. Procedemento aplicable

O artigo 28.3 da citada LTBG establece que o procedemento de reclamación se axustará ao previsto nos números 2, 3, e 4 do artigo 24 da LTAIP.

Neste punto é importante considerar que o artigo 23.1 da LTAIP establece que as reclamacións en materia de acceso á información pública terán a consideración de substitutivas dos recursos administrativos, para os efectos do disposto no vixente artigo 112.2 da Lei 39/2015, do 1 de outubro do procedemento administrativo común das administracións públicas (en diante, LPAC). Segundo este artigo 112.2 da LPAC:

“As leis poderán substituír o recurso de alzada, en supostos ou ámbitos sectoriais determinados, e cando a especificidade da materia así o xustifique, por outros procedementos de impugnación, reclamación, conciliación, mediación e arbitraje, ante órganos colexiados ou comisións específicas non sometidas a instrucións xerárquicas, con respecto aos principios, garantías e prazos que a presente lei recoñece ás persoas e aos interesados en todo procedemento administrativo.

[...].”

A configuración legal das reclamacións en materia de acceso á información pública coma un recurso substitutivo do recurso de alzada, de carácter potestativo, así coma o teor do artigo 112.2 *in fine* da LPAC, determinan xa a aplicación das previsións da LPAC en materia de recursos administrativos ao procedemento destas reclamacións. Así se establece, de feito, no artigo 24.3 da LTAIP, segundo o cal “A tramitación da reclamación axustarase ao disposto en

*materia de recursos na Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común*¹.

Terceiro. Prazo para a interposición da reclamación

O artigo 24.2 da LTAIP prevé como *“A reclamación interporase no prazo dun mes a contar desde o día seguinte ao da notificación do acto impugnado ou desde o día seguinte a aquel en que se produzan os efectos do silencio administrativo”*, debendo considerarse neste punto que, de acordo co artigo 20.4 da mesma lei, para o caso de falta de resolución das solicitudes en prazo, estas se entenderán desestimadas.

Pois ben, as previsións do artigo 24.2 da LTAIP han de entenderse moduladas, no que atinxe ao prazo para a interposición da reclamación no caso de desestimación presunta da solicitude, polo previsto no artigo 122.1 da LPAC que, ao regular o prazo para a interposición do recurso de alzada, establece que *“Se o acto non for expreso, o solicitante e outros posibles interesados poderán interpor recurso de alzada en calquera momento a partir do día seguinte a aquel en que, de acordo coa súa normativa específica, se produzan os efectos do silencio administrativo”*. Respecto á inexistencia dun prazo preclusivo para reclamar contra as desestimacións presuntas en materia de acceso, tamén se pronunciou o Consejo de Transparencia y Buen Gobierno no Criterio interpretativo 1/2016, do 17 de febreiro.

A solicitude de acceso a información pública foi presentada o 22.4.2026 e a Deputación de Ourense contestou ao interesado facilitándolle parte da

¹ A referencia á Lei 30/1992, do 26 de novembro, do réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, hoxe derogada, debe entenderse realizada á LPAC.

información solicitada con data do 29.4.2026. A esta contestación se opuxo o interesado o 30.4.2026 coa presentación, en prazo, da presente reclamación.

Cuarto. O dereito de acceso á información pública

A Constitución española establece no seu artigo 105.b) que a lei regulará o acceso da cidadanía aos arquivos e rexistros administrativos, agás no que afecte á seguridade e defensa do Estado, á pesca dos delitos e á intimidade das persoas.

A este respecto a Sentenza do Tribunal Constitucional 164/2021, do 4 de outubro, indicou como este precepto non recolle unicamente un principio reitor da actuación das Administracións públicas, senón un auténtico dereito público subxectivo exercitable fronte a aquelas. Sinalou así a precitada sentenza:

“El art. 105 b) CE, encuadrado en el título IV, “Del Gobierno y de la Administración”, incorpora un principio objetivo rector de la actuación de las administraciones públicas (art. 103.1 CE), derivado de exigencias de democracia y transparencia, así como un derecho subjetivo de las personas, ejercitable frente a las administraciones, con sujetos, objeto y límites definidos en el propio precepto constitucional, que fue desarrollado inicialmente en los arts. 35 h) y 37 de la Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de régimen jurídico de las administraciones públicas y del procedimiento administrativo común , y actualmente en la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno.

[...]

A la vista de lo expuesto, debe señalarse que el acceso a la información integra el contenido de un derecho público subjetivo ejercitable frente a la administración que, no siendo absoluto, solo puede ser limitado por motivos predeterminados en la ley, en virtud de una previa ponderación de los intereses en juego. De este modo, la posibilidad de limitar el acceso a la información no constituye una potestad discrecional de la administración”.

No mesmo sentido pronunciouse o Tribunal Supremo nas Sentenzas do 7.2.2023, rec. 8005/2021, e do 21.4.2023, rec. 350/2022, salientando tamén este Tribunal nas Sentenzas do 29.5.2024, rec. 1262/2023, e do 11.9.2025, rec. 7878/2024, a estreita relación do dereito de acceso á información pública coa transparencia na actuación administrativa e co principio de boa administración recollido no artigo 41 da Carta de Dereitos Fundamentais da Unión Europea.

Tratándose, xa que logo, o dereito de acceso dun auténtico dereito subxectivo da cidadanía fronte ás Administracións públicas, o artigo 13.d) da LPAC recolleu, coma un dereito das persoas nas súas relacións con elas, *“o dereito de acceso á información pública, arquivos e rexistros, de acordo co previsto na Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno e o resto do ordenamento xurídico”*.

Como sinala a exposición de motivos da LTAIP, o acceso á información pública debe ser un dos eixos fundamentais da acción política pois *“só cando a acción dos responsables públicos se somete a escrutinio, cando os cidadáns poden coñecer como se toman as decisións que lles afectan, como se manexan os fondos públicos ou baixo que criterios actúan as nosas institucións poderemos falar do inicio dun proceso no que os poderes públicos comezan a responder a unha sociedade que é crítica, esixente e que demanda participación dos poderes públicos”*.

Neste sentido o dereito de acceso á información pública vén atribuído a tódalas persoas (artigos 12 da LTAIP e 24.1 da LTBG), sen que estas teñan a obriga de motivar a súa solicitude de acceso á información (artigos 17.3 da LATIP e 26.4 da LTBG).

E, respecto do que ha de entenderse por *“información pública”* o artigo 24.1 da LTBG, seguindo o disposto no artigo 13 da LTAIP, defínea coma os contidos ou

documentos, calquera que sexa o seu formato ou soporte, que obren en poder dalgún dos suxeitos incluídos no ámbito de aplicación da presente lei e que foran elaborados ou adquiridos no exercicio das súas funcións, engadindo que tamén se considerará información pública, a producida polas entidades que presten servizos públicos ou exerzan potestades administrativas, nos termos contemplados no artigo 4 da lei.

Deste xeito, a normativa de transparencia delimita o ámbito material do dereito a partir dun concepto amplo de información, que abrangue tanto documentos coma contidos específicos e esténdese a todo tipo *“formato ou soporte”*. Ao mesmo tempo, acouta o seu alcance, esixindo a concorrencia de dous requisitos que determinan a natureza *“pública”* da información, cales son: a) que se atopen *“en poder”* dalgún dos suxeitos obrigados, e b) que fosen elaboradas ou obtidas *“no exercicio das súas funcións”*.

A amplitude no recoñecemento legal do dereito de acceso foi tamén recoñecida na Sentenza do Tribunal Supremo do 16.10.2017, rec. 75/2017, segundo a cal:

“en la Ley 19/2013 queda reconocido el derecho de acceso a la información pública como un auténtico derecho público subjetivo, al establecer que “Todas las personas tienen derecho a acceder a la información pública, en los términos previstos en el artículo 105.b) de la Constitución Española, desarrollados por esta Ley” (artículo 12); que la Exposición de Motivos de la Ley configura de forma amplia ese derecho de acceso a la información pública, del que son titulares todas las personas, y que podrá ejercerse sin necesidad de motivar la solicitud; que este derecho solamente se verá limitado en aquellos casos en que así sea necesario por la propia naturaleza de la información -derivado de lo dispuesto en la Constitución Española- o por su entrada en conflicto con otros intereses protegidos; y, en fin, que, en todo caso, los límites previstos se aplicarán atendiendo a un test de daño (del interés que se salvaguarda con el límite) y de interés público en la divulgación (que en el caso concreto no prevalezca el interés público en la divulgación de la información) y de forma proporcionada y limitada por su objeto y finalidad”.

Quinto. Análise do expediente.

O 22.4.2026 o interesado instou o acceso á información que se indica de seguido:

- Prego de prescricións técnicas e contrato de licitación da obra coa empresa na estrada OU-0209.
- Identificación do técnico responsable da recepción das obras.
- Certificado de fin de obra e da última execución de pintado do vial.
- Procedementos para resarcir danos en vehículo privado.

Da documentación remitida pola Deputación Provincial de Ourense despréndese que o 29.4.2026, con anterioridade á resolución da presente reclamación, o Departamento de Responsabilidade Patrimonial e de Xestión de Riscos informou ao interesado sobre o procedemento a seguir en relación cos danos ocasionados no seu vehículo, dando así resposta ao punto cuarto da solicitude.

Por outra banda, con data do 11.5.2026, a Presidencia da Deputación puxo a disposición do interesado o expediente relativo á obra executada pola empresa na estrada OU-0209, facilitándolle os medios de contacto necesarios para fixar unha data e hora de consulta en horario de oficina.

Malia esta posta a disposición, segundo refire a Deputación Provincial, o interesado non compareceu nin instou modificación de cita, ampliación de prazo ou novo sinalamento, polo que a información posta á súa disposición non chegou a ser efectivamente consultada.

Centrada a cuestión nestes termos, cómpre realizar dúas observacións respecto da actuación desenvolvida pola Deputación Provincial de Ourense para dar resposta á solicitude de acceso do interesado.

En primeiro termo, a Deputación Provincial debeu ditar unha resolución, debidamente motivada, nos termos do artigo 20 da LTAIP, e proceder á súa notificación nos termos dos artigos 40 e ss. da LTAIP.

En segundo lugar, a Deputación Provincial tamén obviou na súa actuación a previsión recollida no artigo 22.1 da LTAIP, segundo a cal o acceso concederáse preferiblemente por medios electrónicos, salvo que non sexa posible ou o interesado sinalara expresamente outro medio, o que non é o caso.

O incumprimento dunha e doutra previsión por parte da Deputación Provincial obriga a esta Comisión a estimar a reclamación presentada, procedendo a retroacción do procedemento co fin que pola Deputación Provincial de Ourense se dite unha nova resolución que dea contestación á solicitude do agora reclamante, con pleno respecto das previsións recollidas nos artigos 20 e 22 da LTAIP.

En todo caso, con carácter previo ao ditado da resolución, a Deputación Provincial poderá analizar a eventual concorrencia dalgunha das causas de inadmisión das solicitudes de acceso recollidas no artigo 18.1 da LTAIP e, en concreto, a causa recollida na letra e) do precitado precepto e á que alude a dilixencia da Deputación Provincial do 8.7.2026.

A resolución que finalmente se dite deberá formalizarse co ofrecemento de todas as garantías propias do procedemento de acceso á información pública, entre as que se atopa a interposición, con carácter potestativo, dunha reclamación ante esta Comisión.

Con base nos feitos e fundamentos xurídicos anteriormente expresados, a Comisión da Transparencia, por unanimidade dos seus membros,

A C O R D A

Primeiro: Estimar a reclamación presentada por contra a contestación da Deputación Provincial de Ourense á solicitude de acceso á información pública formulada o 22.4.2026 ante a Deputación Provincial de Ourense.

Segundo: Instar á Deputación Provincial de Ourense a que, no prazo máximo de 10 días hábiles, resolva a solicitude de acceso á información pública presentada polo reclamante, respectando as previsións dos artigos 14 e seguintes da LTAIP, e do artigo 22 da mesma lei no que atinxe á formalización do acceso.

Terceiro: Instar á Deputación Provincial de Ourense a que, no prazo máximo de 15 días hábiles, remita a esta Comisión da Transparencia unha copia da resolución notificada á persoa reclamante.

Contra esta resolución que pon fin á vía administrativa unicamente cabe, en caso de desconformidade, interpoñer recurso contencioso-administrativo no prazo de dous meses, contados dende o día seguinte ao da notificación desta resolución, ante a Sala do Contencioso Administrativo do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia, de conformidade co previsto no artigo 10 da Lei 29/1998, do 13 de xullo, reguladora da xurisdición contencioso-administrativa.

Santiago de Compostela, na data da sinatura.

Andrés Lago Louro

Presidente da Comisión da Transparencia